

Leto IX. (Vol. IX.)

OCTOBER 6th 1917.

ŠTEV. (No. 19.)

"Ave Maria" izhaja vsako prvo in tretjo soboto v mesecu s prilogo "Slovenska Žena".

EUKRATIDA.

K. o. f. m.

(Dalje.)

OLGO je viselo življenje Lupercijevo na nitki. V hudi vročini se mu je velikrat zbledlo, da je kričal in se zvijal po postelji, da so ga morali na posteljo privezati. Vselej pa, kadar se mu je zmešalo, boril se je s sovražniki krščanstva. Strastno je zagovarjal njih nauke in zmerjal pogane, da so krutejši kot zveri, ker more nedolžne ljudi, ki so boljši kot pogani, ki nikomu ni- so nič žalega storili, samo radi njih pre- pričanja!

"Sramota! Sramota!" je kričal in zvi- jal prste in se s silo hotel dvigniti iz poste- lje, tako, da so se vezi nategnile in se je strežnik hal, da bode potrgal vezi in skočil iz postelje.

Po dolgih tednih hude bolezni se mu je pa vendar obrnilo na bolje. Bil je zelo slab dolgo časa, vendar je počasi okre- val. Začel je dobivati nazaj toliko moči, da je vsaki dan malo vstal in šel tudi malo ven na solnce.

Kolikor bolj so se mu pa vračale nazaj moči, toliko bolj se je pa zavedal svoje- ga stališča, zavedal, da je skoraj da ne popolnoma uničen.

"Kaj pa ima Maksimijan zoper me- ne?" vpraša prijatelja, ki ga je obiskal in sta sedela na vrtu v pogovoru.

"Lupercij, slab si še! Ne govori o tem! Sedaj je tvoja dolžnost, da se ozdraviš prej ko preje. Potem bomo pa o tem govorili. Imaš še veliko prijateljev, Lupercij, ki te ljubijo in ki se že sedaj bore za te. Ne boj se!"

"Vendar ta negotovost me ubija! Čemu skrivati! Res nisem še zdrav, vendar ta negotovost je hujša, kot žalostna rešnica."

"Imaš tu v Milanu, zlasti na dvoru, hudih sovražnikov, ki trosijo razne laži o tebi, ki so tudi Maksimijana pridobili zoper tebe!"

"Pa kdo so to?"

"Naštejem ti lahko celo vrsto imen. Toda tu se ne gre za ta imena. Tuse gre za uzrok, zakaj so proti tebi. Tu mora biti kdo zadaj za celo stvarjo. Nekdo mora biti, ki jih je najel in ki jih vodi v tem delovanju proti tebi."

"Toda kdo bi to bil? Saj tu v Milanu nisem nikomur nič žalega storil? Tudi nisem bil nikomur na potu, vsaj, da bi jaz vedel?"

"To je skrivnost tudi nam vsem tvojim prijateljem! Nasprotovanje je veliko! In povem ti, da imaš ogleduhov, ki gredo za teboj in ki pazijo na to hišo dan in noč. Tega pa ne delajo zastonj. Mora biti toraj nekdo, ki jih zalaga z denarjem, kateremu je toraj veliko na tem ležeče, da te uniči."

"Toda, kdo bi to bil?"

"Da, to je ravno, česar ne moremo izvedeti."

"Imam sovražnika v Luzitaniji, poglavarja Kasta! Morda ..."

"Kast nima nikakega vpljiva tukaj."

"Mogoče on sam nima vpljiva, ima ga pa lahko njegov denar. In prepričan sem, da se ne bom veliko zmotil, ako so-dim, da je to delo Kasta."

"Težko! Vendar mogoče je!"

Lupercij je povedal prijatelju celo zgodovino o Eukratidi, Marceli, Oteomeru, in o grožnji, katero je izrekel Kast, katero je čula Marcela.

"Da, potem takem, bi pa na vse zadnje vendar moglo biti res, da je vse to delo Kastovih prijateljev. Pazili bomo."

Poleg misli o svoji prihodnosti in o svojem položaju se je pa Lupercij veliko bavil tudi z premišljevanjem o

krščanstvu. Prečital je pazno Celestinov zagovor krščanstva v knjigi "Ad paganos". Pridno ga je obiskoval tudi škof cerkvene občine Milanske, ki ga je popolnoma seznanil z vsemi nauki in nazori krščanstva.

"Oče, kaj ti še brani, da me ne krstiš?" rekel je nekega dne, ko sta bila zopet v živem pogovoru.

"Sin moj, pomisli, kaj te čaka, ako sprejmeš ta nauk! Smrt je skoraj gotova!"

"Misliš, oče, da nisem še dosti močan, da bi mogel sprejeti tudi ta boj?"

"Ne! Nisi še! Le počakaj še! Ko bom videl, da si že močan dovolj, sam ti bom povedal. Sicer pa, Lupercij, časi se spreminjajo. Naša cerkvena občina v Milanu izvanredno hitro raste. Polovico mesta je že krščanska. Enako hitro se širi naša osrečevalna vera tudi po drugih mestih. Od vseh strani dobivamo poročila, da kri mučencev ni bila zastonj prelita. Poganski templji se prazniijo. Da, čul sem, da celo kapitolški Jupiter v Rimu sameva in da se poganski prazniki skoraj nič več ne držijo. Da, vesela so poročila zlasti iz Rima. Tudi več malikovavskih svečenikov se je tam javno odreklo poganstvu in priznalo krščanstvo."

"Da, to je božji nauk, to je nauk, na katerega moramo postaviti človeško družbo, ako jo hočemo osrečiti", govoril je navdušeno Lupercij. "Dobro, oče, ako mislite tako, rad se uklonim."

"Druga vesela novica je, ki ti jo imam sporočiti, da se je Deoklecijan odločil, da Dalmaciji palačo, v kamor se namerava preseliti še to jesen". Sedaj treba deloseliti še to jesen". Sedaj treba delovati, da dobimo naslednika, ki ne bo več pod vpljivom poganske krutosti. Duh našega Gospoda Jezusa, ni ostal brez vpljiva tudi na poganstvo. Ne moremo misliti, da bi bil vladar kristjan, toda more pa biti pogan, ki je že toliko naprednejši, da ne bode več moril nedolžnih državljanov edino radi njih vere."

“Zanimive novice! Da, sedaj je čas, da kaj storimo. Škoda da sem bolan! Sam bi šel v Solun na dvor Deoklecijana. Imam tam dobrega prijatelja, Konstantina sina Konštancija Flora.”

“O mojega prijatelja! Sina naše sestre Helene! Lupercij, upajva, da se pozdraviš, da boš lahko odpotoval tja vsaj v nekoliko tednih. Preskrbel bom vse potrebno.”

Dolgo sta se pogovarjala škof in mladi Lupercij in delala načrte, kako in kaj bi se poskusilo, da bi se doseglo imenovanje moža, ki bi bil pravičen tudi kristjanom.

Med tem pa tudi neprijatelji Lupercijeve niso mirovali. Tiščali so v Maksimijana, da ga naj pokliče pred sodišče. Obtožili so ga, da je kristjan.

Maksimijan res ni maral več Lupercija, toda, bal se je še Lupercijevega vpljiva.

Ko so pa Kastovi pomagači, ki so si z denarjem, katerega jim je pošiljal Kast iz Luzitanije, pridobili precej velik vpliv na dvoru, so vedno glasneje zahtevali, da se Lupercij pokliče na odgovor.

“Toda pomislite, celo mesto priča, kdaj damo Luperciju slovesen pozdrav, ker je tako slavno premagal Teutone na severu. Ko je prišel, bil je smrtno bolan in opustiti se je morala vsaka slovesnost. Sedaj zahteva zlasti vojaštvo, da se ta zmaga slavno proslavi”, ugovarjal je Maksimijan.

Maksimijan je poslal svoje ogleduhe, da so poizvedovali če je Lupercij res kristjan ali ni. In sporočili so mu, da to ni res. Ko so mu toraj žugali, da ga bodo cesarju naznanili, ako ne izvrši cesarjeve naredbe in ne pokliče Lupercija pred sodišče, se je udal, v prepričanju, da se bode skazala neresnica te obtožbe.

Lupercij je prebledel, ko je dobil nekega dne poziv, da mora pred sodišče, kjer se naj zagovarja za razne pregrehe katerih je zatožen.

“Nisem še kristjan”, je izpovedal. “Kajti nisem še sprejel sv. krsta. Toda v srcu sem pa že dolgo kristjan in upam, da ni več daleč dan, da dobim to milost tudi v resnici s sv. krstom.”

Maksimijan je bil presenečen. Toda ker Lupercij še ni bil v resnici kristjan, ga je izpustil.

Vendar mu je naročil, naj dobro premisli, kaj dela. Dal mu je odloga en teden, da si celo stvar premisli in po enem tednu ga bode zopet zaslíšal.

“Jaz sem že danes odločen”, odgovoril je Lupercij. “Meni ni treba nikakega odloga. Danes ti še enkrat ponovim: Jaz sem v svojem srcu in prepričanju kristjan in kakor hitro bom vreden te velike milosti pravega Boga, bom tudi s svetim krstom postal pravi kristjan...”

“Dobro, potem vedi, da je moja dolžnost, da izvedem cesarjevo naredbo proti tebi, kakor proti vsakemu drugemu. Ravno sem mislil, kako bi proslavili tvojo sijajno zmago nad Teutoni pri Donavi. Toda, če tako govoriš, potem bodi sam z se odgovoren in nosi sam posledice! — Dobro, teden dni imaš časa, premisli si!”

Lupercij pa ni čakal konec tedna, temveč odpeljal se je iz Milana, kajti dobil je pismo od Konstantina, da naj pride takoj v Salonike, če le malo more, “Važne spremembe se bodo izvršile v najkrajšem času. Čas je da izvedemo naše načrte. Veliko se da doseči. Potrebujemo te nujno tukaj v Salonikih.

In tako se je Lupercij odločil, da ne čaka več zaslíšanja pred Maksimijanom temveč ukrcal se je v Genevi na ladijo in odplul proti Salonikom.

(Dalje prih.)

Križ pod lipami.

F. V. P.

RED kočo za vasjo je sedela nekega poznega popoldneva Katarina Ulčnik, žena srednjih let in lupila krompir za večerjo. Skrbeče se je večkrat ozrla v kočo, kjer sta ob zapečku spala dva mala otročiča. Skrb in otožnost ji je odsevala iz oči in nestrpno je pričakovala, kdaj se bode na poti sem od vasi prikazal njen mož Peter. Dolgo ga je čakala, toda kar ni ga bilo.

"Da bi le dobro opravil!" je vzdihnila, vzela krompir in ga nesla v kuhinjo.

Ne dolgo za tem je slednjič vendar le prišel tako težko pričakovani mož domov. Ko so se začuli njegovi koraki, tekla mu je naproti in hitela ga izpraševati: "Peter, kako si opravil?" Se je dal omečiti in preprositi?

"Kako bi opravil? Kakor sem pričakoval. Srce bogatega škopuha je trše od kamena. Na kolenih sem ga prosil, naj še vsaj eno leto počaka, da pojdem po svetu za delom in kar bom zaslužil, bom vse dal njemu za obresti in v odplačilo dolga. Ostalo si bom že kje izposodil, samo da njega plačam. — Zamanj je bilo vse. — Trdi skali bi prej dopovedal, kakor pa temu trdosrčnemu".

"Moj Bog, ta človek nima nobene vesti", je tarmala žena. "Lani nas je spravil ob kravo in tako vzel otrokom mleko, zadnje, kar sem jim imela v usta dati, sedaj pa nam hoče vzeti še hišo. Kaj bo z na-

mi?"

"Slabo bo, slabo. Ničesar nimava, kar bi mogla prodati, da bi poravnala dolg. Vse so nama vzeli."

"Na vsmiljenje božje, ko bi vsaj malo potrpel za dolg, saj dobro ve, da si bil več ko eno leto težko bolan, tako, da še vode si nisi mogel sam prinesiti k ustom, in jaz tudi nisem mogla pri dveh otrocih drugega delati, kakor streči tebi in otrokoma".

"Vse to sem mu povedal, toda ni hotel poslušati oderuh zakrknjeni", je pripovedoval Peter.

"Kaj nama je storiti? Kako si bova pomagala", je izpraševala žena brisoč si gorke solze, ki so ji vrele iz oči.

"Kako? Nič si ne moreva pomagati", je odvrnil mož.

"Da bi nas le ne izgnali izpod strehe! Kam naj gremo potem?" je tožila žena.

"Ne izgnali? Hm! Dobro veš, da Figel, kogar v svoje kremplje dobi, ne izpusti nikdar. Če mu do jutri ne vrnem dva stotaka, smo že jutri večer brez strehe.

"Moj Bog, koj bo z ubogimi otročiči?" je zaihtela uboga mati.

"Katarina, ne jokaj, prosim te; to me spravi še v obup. Poprosimo še pri sorodnikih bogati so; toda slaba je ta nadeja, da bi nama pomogli. Bogatini ne poznajo usmiljenja."

Zamanj je upati na pomoč od te strani. Bogati so, to je resnica; pri tem pa še

večji stiskači. Kjer je denar, tam ni srca. Zastonj bi bil ves tvoj trud, dragi mož".

"Poskusim vendar, če ne bodo dali, z silo ne bom vzel nič. Kar grem v božjem imenu", in vzel je klobuk in hotel oditi.

"Ne hodi nocoj, pozno je že; počakaj do jutraj", ga je zadrževala žena.

"Nocoj moram iti, ker jutri bi bilo prepozno. Z Bogom!" in že je odšel v temno noč.

Katarina je pokleknila ob postelji, kjer sta spala nedolžna otročiča in vroče molila.

*
* *
*

Zvezde so migljale na jasnem nebeškem svodu, potok pod vasjo je šumel v svoji strugi, kolesa velikega mlina so klepala enakomerno, semtertje se je čul vesel smeh deklet ob vaškem vodnjaku, ko je stopala sem od vasi mimo Kolarjevega mlina deklica, stara kakih osemnajst let. Bila je Ulčnikova Ivanka, ki je bila v službi pri županovih v vasi. Vedno živahna in vesela deklica je bila nocoj zamišljena in otožen je bil njen lep obrazek. Vedela je v koliki zadregi so njeni stariši, zato je prosila gospodinjo, da bi smela iti domov, da bi jih tolažila in vsaj zadnji večer prebila z njimi pod borno streho, pod katero se je narodila. Znala je, da bo drugi dan ta skromni, toda tolikanj ljubljeni domek prodan in nosila je vso pezo žalosti v svojem mladem srcu, katera je zadela njeno družino. Pospešila je svoje korake, da bi čim prej dospela do koče, kar ji zastavi pot visoka možka postava — in jo pokliče po imenu:

"Ivanka, kam tako naglo? Domov?"

"Oh, Andrej! Ti? Kako sem se prestrašila! Kje si se pa vzel tako hitro, kakor bi zrastel iz zemlje?"

"Videl sem prihajati sem od vasi nekaj belega, takoj sem slutil, da moraš biti ti in šel sem ti nasproti," je odgovoril Kolarjev Andrej, edini sin bogatega mlinarja v vasi.

"Andrej, velika nesreča je zadela moje stariše in hiteti moram, da jih v teh težkih urah vsaj malo potolažim. Jutri bodo že brez strehe", in zaihtela je ljubka deklica, da bi se kamenu smilila.

Vse vem, Ivanka in smilite se mi. Tako mi je težko zaradi tega, da ne morem povedati. Zato sem ti šel nasproti, če bi ti mogel kaj pomoči."

"Ti dobra duša, Andrej! Kako bi nam pomogel ker je že tako vse prepozno", pripomni Ivanka.

"Poskusil bodem, kar se da storiti, kajti oče vedo, da brez mene ne bodo mogli opravljati vsega gospodarstva, zato jih bom prosil naj posodijo tvojemu očetu 200 goldinarjev, če ne, bom odšel v Ameriko."

"Ne delaj tega Andrej, Bog ti povrni tvojo dobro voljo, toda to bi ne bilo prav. Oče bi te ne uslišali in ti bi potem res odšel. Nikar! Hvaležna sem ti že za dobro voljo. Bog ti plačaj!"

"Ivanka, dobro veš, kaj sem ti že večkrat rekel, da imam resen namen snubiti te, ker četudi nisi bogata, si pa zato bogatejša na čednostih, katere znam ceniti in spoštovati."

"Vem," odgovori dekle "da imaš dobro srce in usmiljenje do ubogih, toda iz tega ne bo nič. Tvoj oče ne bodo nikdar dovolili v to — in za naju je bolje, da o tem več ne govoriva. Ostani mi prijatelj — ker si tako dober — ali med nama je velik prepad, ki se nikdar ne prekorači. Lahko noč Andrej!" se je poslovila Ivanka.

"Nikakor! Zaupaj vse Bogu in meni, vse se bo uravnalo, očeta pregovorim in zasijalo bo nama in tvojim novo življenje. Upaj, Ivanka! Lahko noč!" in odšel je nazaj proti mlinu, deklica je pa povspešila svoje korake, da bi bila tem prej pri dragih stariših.

Tako čudno je bilo Ivanki pri srcu, da ni vedela, če je to veselje ali žalost. Med potjo je začela razmišljati Andrejeve besede — in svojo veliko revščino. Ne, ne, to si moram izbiti iz glave, to je samo

varanje samega sebe in nič drugega. Andrej, vem da dobro misli, toda tudi on se vara. Lepo bi bilo res ob njegovi strani, tudi starišem bi bilo pomagano in malim bratcem, ko bi bilo kaj takega mogoče, toda ne — ne! Preglobok je prepad, ki naju loči, da bi kdaj postala mož in žena. —

V koči je brlela slaba luč in mati je sedela pri zapečku in napolglasno molila rožni venec, ko je vstopila Ivanka.

"Oh, Ivanka! ti si prišla?" jo je pozdravila mati, ko je odprla vežna vrata.

"Mamica, prišla sem vas tolažit, toda grenka je ta tolažba, ko sama ne morem drugega, kakor jokati".

"Solze nama ne pomagajo nič, draga Ivanka, je že božja volja, da je tako prišlo."

"Kje so oče?" je vprašala in se oklenila materi okrog vratu.

Odšel je k sorodnikom v Bistrico prosit pomoči in pomoči."

"Morda nam bodo pomagali, saj so bogati."

"O, da! bogastva imajo dovolj, toda srca nimajo, posebno na mene se še sedaj jezijo in že vsled tega ne bodo pomagali", je pripovedovala trpko uboga žena.

"Zakaj bi se jezili na vas, saj jim ni ste nič žalega storili?"

"Storila — ali ne storila, kakor se vzame. Vsa moja rodovina se jezi na me, ker sem vzela tvojega očeta — revnega kočarja. Usiliti so mi hoteli bogatega mlinarja, starega Kolarja. Zato mi niso dali nobene dote, da si bi v slučaju, če bi vzela mlinarja, vse dali, kar bi hotela".

Mamica, dobro so vam hoteli, ker če bi vzeli Kolarja, bi ne imeli toliko trpljenja in skrbi, kakor jih imate tukaj.

Je že volja božja bila tako. Že takrat sem več cenila poštenje tvojega očeta, kakor pa mlinarjevo bogastvo. Že takrat so ljudje vedeli mnogo povedati, toda nič dobrega o Kolarju. O tvojem očetu, čeravno je bil ubožen, so govorili

ljudje samo dobro, da je veren in krščanski človek, ki je s tvojo materjo, draga Ivanka, lepo ravnal in sta v strahu božjem živela, dokler revica, — ti si bila stara takrat ravno osem let, ni zapustila ta svet. Smilila si se mi tudi ti, ko nisi imela mame, da bi skrbela za te, zato sem se odločila, da sem vzela tvojega očeta."

"Bog vam povrne vso vašo žrtev, saj pravi Jezus: Kdor koli dobro stori enemu mojih malih, meni stori. Vi ste mi pa bili tako dobri, da bi lastna mati ne mogla biti boljši. Hvaležno se je dobra pastorka oklenila tesneje dobre mačeha.

"Dete moje", je povzela mati do solz ginjena nad toliko njeno ljubeznijo, "vendar se bojim, da bodo sedaj, ko nas bodo pognali po svetu, ljudje govorili, da je temu kriva tvoja mačeha."

"Mamica, predobro vem, kaj ste mi bili in koliko ste se žrtvovali za me, da bi v nesreči, katere niste zakrivali vi, vas nehala ljubiti. Bog ne daj! Naj se zgodi, kar hoče, ljubi Bog vidi našo nesrečo, vidi našo bol in naj se zgodi v vsem kar nas zadene Njegova sveta volja".

"Da, le Bog vidi našo nesrečo in njegova volja naj se zgodi!" je potrdila dobri deklici mačeha in zaihtela.

"Ne jokajte, mati! Mogoče je pomoč bližje, kakor se nadajamo. Če ne dobe oče pomoči v Bistrici, nam bo pa pomagal mlinarjev Andrej."

"Andrej?" je začudeno vzkliknila žena.

"Da, zvedel je o naši stiski in nam hoče pomagati", je odvrnila deklica.

"Kako bi zamogel on nam pomagati?" je vprašala nevrjetno mati.

"Lahko nam pomaga, ker njegov oče je bogat in ga poprosi, da nam bo posodil tisti denar, da plačate dolg. Ravno kar mi je povedal svoj načrt, ko sem šla mimo mlina."

"Ne rečem, Andrej ima dobro srce, toda očeta ne bo pregovoril, ker vem, da meni tega še ni odpustil, ker sem ga takrat zavrnila. Ni se potem več oženil in tudi vem, da ob vsaki priliki pokaže svoje

sovraštvo do nas; to je slabo upanje na njegovo pomoč”.

Tako sta se tolažili ene drugo, in ko je odbila ura v vaškem zvoniku deset, potem se je Ivanka poslovila in odhitela nazaj v vas — k županovim.

Nočni čuvaj Matija je precej nadevan priklatil iz edine krčme v vasi pri županu, ko je prišla Ivanka domov. Krepko je dvakrat zazdehal in omahujočih korakov odšel po vasi in si žvižgal fantovsko pesem. — —

Kočarica Katarina je nasitila otroke in jih spravila v posteljo, kjer so kmalu sladko zaspali. Dobra mati jih je ljubeče pokrižala in poljubila, pokropila z blagoslovljeno vodo, ter sedla poleg postelje na podnožnik. Kako blaženo spe otroci, tiho in mirno, nobena skrb jih ne muči, ne vedo, da spe nocoj zadnjič pod tem krovom. Oh, ko bi mogla jaz tako brezskrbno zaspati! Šepetala je tiho molitev, izvirajočo iz skušanega srca po križih in težavah težko obiskovane matere.

Trdo je potrkal nekdo na vrata. Katarina se je vzbudila iz svoje zamišljenosti in hitela odpirat, trdno prepričana, da se je že vrnil njen mož Peter. Ko je odprla vrata, se je med njimi pojavila temna možka postava.

“Ali si sama doma?” spregovori prišlec.

“Kdo ste in kaj želite?” je boječe vprašala Katarina.

“Maha! Nič se me ne boj, ti prestrašena golobica, saj sem jaz, tvoj stari znanec”, je odgovoril tujec vstopivši v vežo.

“Ah, oče Kolar, kaj vas vendar nosi tako pozno okrog?” je vprašala s prisiljenim usmevom kočarica.

“Malo hočem povasovati, tvojega moža sem videl odhajati po cesti proti Bistrici.”

“Da, šel je tja k sorodnikom”, mu odvrne Katarina.

“Prav, prav! To sem hotel! Na samem, med štirimi očmi hočem s teboj govoriti Katarina”.

“Toraj povejte, kaj vas je privedlo pod to revno sreho?”

“Ne bodi nestrpna, Katarina! Zvedel sem, da vas ta stiskač Figel hoče pognati jutri iz kože, za to sem prišel. Smiliš se mi, ker imam tudi srce, da si hudobni ljudje govorijo, da ga nimam. Tu imaš dva stotaka”, in segel je v žep in vrgel na mizo kopo bankovcev. To shrani!”

“Dobri prijatelj, kako sem vam hvaležna, sam angelj vas je navdihnil, ker smo v taki zadregi. Bog vam povrni!” in previdno, kakor bi se bala, je pobirala bankovce in jih držala v roki. “Bog povrni vaše usmiljenje, da niste pozabili ubogih sirot. Že ob svitu jutri plačamo Figelnu in dolžno pismo damo prepisati na vas”

“Če prepisete, ali ne prepisete, je vseeno. Denar dam tebi in samo ti si moja dolžnica. Nikdar ne bom vprašal za ta denar, le obresti hočem, in ti mi jih boš dajala stem, da me malo ljubiš”. Hotel jo je objeti, toda žena je prestrašena odskočila.

“Saj to ni greh, prijatelj sem tvoj in ne bode ti to zastonj.”

Stresla se je prestrašena žena po cellem životu. Tako na lahek način bi rešila svoj dom — rešila se bede in pomanjkanja. — Na eni strani beda, trpka beda, — a na drugi? — smehljajoče pomoč in konec trpljenja — sreča? — plačana z grehom? — Nikdar!

“Katarina! kaj premišljaš? Bojiš se moža? Bodi pametna, toliko ljudi gre v svet — v Ameriko — za srečo, pošlji še ti tja svojega moža. Zdrav je in čvrst, prihranil bo denar za starost in nama se bo dobro godilo doma — — — —”.

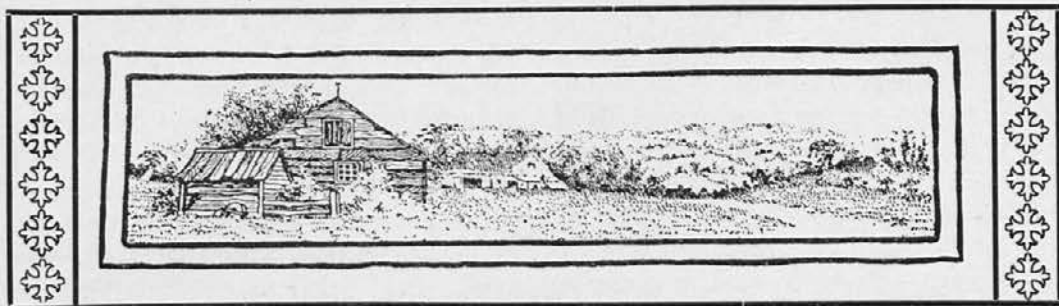
“Toraj taka je vaša pomoč, Kolar?! Nikdar! Pred Bogom sem prisegla zvestobo svojem možu in poštena mati hočem biti njegovim otrokom! Tu imate nazaj ta judežev denar!” in vrgla je pred pohotneža kup bankovcev, katere je ravno prej spravila.

(Dalje sledi.)

Vsa lepa si Marija in madeža ni na tebi!

Iz Slovenskih Naselbin.

LEPA SMRT.

6. septembra zvečer je utonil v morju pri Norwalku, Conn. mladi duhovnik Brooklynske škofije Rev. Woods. — Bil je profesor škofijskega semenišča v Brooklynu. Ravno je bil na letnih duhovnih vajah pri jezuitih, ki imajo tam na majem otoku v morju svoj zavod. Zvečer 6. septembra predno je šel spat, šel je v morje se kopat. Toda ni se več povrnil nazaj. Žalostna je sicer smrt mladega duhovnika, vendar lepa.

6. september je bil prvi četrtek v mesecu. Pri duhovnih vajah duhovnikov je navada, da vsi opravijo sv. spoved v petek in soboto pri sklepu gredo vsi k skupnemu sv. obhajilu. Tako je bilo določeno tudi tukaj pri teh duhovnih vajah.

Rev. Woods pa pride isto popoldne po premišljevanju k voditelju duhovnih vaj.

"Častiti oče", mu pravi. "Od mladega že šel sem vsaki prvi petek v mesecu k sv. obhajilu in do sedaj v svojem življenju še nikdar nisem niti enega izpustil, ne preje kot študent, ne sedaj kot duhovnik, tudi jutrajšnega ne bi rad opustil. Ali smem opraviti danes sv. spoved in iti jutri k sv. obhajilu."

"Seveda, to vam rad dovolim," rekel mu je voditelj, star častitljiv jezuit.

In Rev. Woods je res v četrtek zvečer opravil svojo pobožnost, opravil svo-

jo spoved, da bi šel drugo jutro, za prvi petek v mesecu k sv. obhajilu.

Ni pa mislil, da je to bila zadnja njegova spoved. Toda bila je! Zvečer je bil že v večnosti in najbrže obhajal ta prvi petek na srcu Jezusovem, katerega je tako zvesto ljubil.

Da, dragi čitatelj, če greš prve petke v mesecu v irske cerkve, čudom se boš moral zavzeti ko boš videl toliko mladeničev in mož z veliko pobožnostjo pristopiti k sv. obhajilu.

In to ne samo en petek, temveč vedno, vsaki prvi petek v mesecu.

Ali je čudno, da Irci tako napredujejo, da so tako verni ljudje, da imajo tako krasne organizacije, kakor so K. of C., i. dr.?

Štirikrat na leto k spovedi! je najnovejši klic naših slovenskih katoliških mož in mladeničev, ki se združujejo v društvi Najsvetejšega Imena in po teh v Zvezi Kat. Slovencev. Ali bi se jim ne pridružil še ti?

Na kraju, kjer je pred 1700 leti veliki škof sv. Avguštin zatiskal oči svoji dobri materi sv. Moniki v Rimu, postavili bodo velikansko novo cerkev v čast Mariji Kraljici miru.

O Rev. Černetu, duhovnem vodji K. S. K. J. piše glasilo:

"Držal se je pravil, ki mu nalagajo, da naj svoj urad vestno opravlja. In to je storil po svoji najboljši vesti in vednosti.

Imel je radi tega sitnosti in prestal je mnogo žaljenja ter obrekovanja, a v sveti si je, da je svojo nalogo, — če tudi ne popolnoma — vendar pa tako rešil, da so se verske zadeve pri Jednoti izdatno izboljšale, to beremo v Glasilu K. S. K. J. v poročilu, katerega je na zadnji konvenciji dal dosedanji duhovni vodja Rev. Jakob Černe. — Častiti gospod, to izjavo po trjuje vseh 13.000 udov K. S. K. Jednote. Še več, vsi zavedni katoliški Slovenci cele Amerike ga podpisujemo z obema rokama. — Brat Pazdertz je tam predlagal in br. Golobič je podpiral duhovnemu vodju zaupnico in priznanje, kar je bilo enoglasno sprejeto. — Tudi ta predlog podpira vseh 13.000 udov in vsi mi katoliški možje se jim pridružujemo in kličemo Rev. J. Černetu: Trikrat živio! in srčna vam hvala za vaš možati, pristno gorenjski nastop. Narod slovenski v Ameriki vam je hvaležen! Kajti tudi med našimi slovenskimi ameriškimi duhovniki potrebujemo danes mož, pravih mož, ki ne gledajo na kak poklon ali na frazasto priznanje, da je "koncilijanten", temveč, ki gleda na svojo dolžnost.

New York, N. Y. — Na praznik Žalostne Matere Božje dne 16. septembra so priredile članice društva krščanskih mater imenitno zabavo, takozvani "Kaffee Klatsch". Povabljeni so bili slovenska naselbina newyorška in lična cerkvena dvorana je bila napolnjena. Tako vesele in poštene zabave še ni bilo v New Yorku. Vse je bilo tako dobre volje in vrle matere so se pa tudi potrudile, da so bili številni gostje dobro postreženi. Veliko so bile pripravile, toda vsega je primanjkovalo proti koncu, ker niso pričakovale tolikoga poseta. Bila je to prva skušnja, drugič bode že boljše vse preskrbljeno. Odbor društva krščanskih mater izreka iskreno zahvalo v imenu celega društva vsem udeležencem, osobito slavnemu pevskega društvu "Domovina", ki nas je zabavalo s prekrasnim petjem, nadalje našim požrtvoval-

nim možem, ki so nam pomagali, kar same nismo mogle storiti namreč gg. Luteršku, Habjanu, Menčunu, Čagranu, ki so imeli veliko dela, nadalje obema trustistoma, ki sta skrbela za vzorni red; in tudi pridnim strežnicam ki so stregle pri mizi in tekale po stopnicah, kot 16 letne deklice, dasi so bile razun dveh, same žene. Bog plačaj vsem skupaj stotero-krat!

Ako bomo tako delali skupno roko v roki, eden za vse in vsi za enega, potem bomo odgnali marsikak strah, ki se nas sedaj polašča.

Pri tej mali zabavi je bilo čistega dobička \$162.00, kar je bilo poklonjeno slovenski cerkvi.

Še enkrat kličem v imenu celega odbora: Bog plačaj vsem! Najlepši pozdrav vsem slovenskim ženam in materam širom Amerike pošilja.

Mrs. Mary Jazbec.

(Op. ur.) Dopis o cerkveni slavnosti priobčimo v prihodnji številki.

Jesenski izlet so priredili cerkveni odborniki sv. Cirila in Metoda v New Yorku v nedeljo dne 23. septembra v znani Walter Emerald Park. Udeležba je bila vsled hladnega jesenskega časa zelo pičla, vendar se je naredilo čistega okrog \$100.00.

V Jolietu, Ill., bodo imeli sveto birmo v cerkvi sv. Jožefa dne 7. oktobra. Za to slovesnost se otroci že prav pridno pripravljajo.

Č. g. Rev. Frančišek Mažir, slovenski župnik iz Springfielda, Ill., je bil pretečeni teden na obisku v New Yorku. Ogle dal si je tudi našo tiškarno in se je o njej prav laskavo izrazil. V nedeljo dne 23. sept. je imel v naši cerkvi sv. mašo in zelo vspodbudno pridigo. Popoldne je posetil v spremstvu domačega č. g. župnika tudi izletnike v Walter Emerald Parku. Newyorškim Slovencem ostane č. gospod v blagem spominu.

New York, N. Y., Župnija Sv. Cirila in Metoda. — Društvo Najsvetejšega Imena ima drugo nedeljo v oktobru 14. okt. skupno sv. obhajilo med sv. mašo ob 9. uri. Popoldne isto nedeljo bo pa slovesno blagoslovljena nova društvena zastava. K tej slovesnosti so povabljeni društveniki Najsv. Imena iz Brooklyna in vsi prijatelji cerkve.

V Bridgeville, Pa., so imeli sv. misijon od 23. do 28. septembra, katerega je vodil naš urednik, Rev. Kazimir Zakrajšek. Ustanovilo se je tudi društvo Krščanskih Mater. Dal Bog, da bi ta misijon obrodil mnogo sadu na polju krščanskega življenja.

Igro "Repoštev" bode priredilo v New Yorku društvo Najsv. Imena v cerkveni dvorani dne 28. oktobra. Ker je igra sama na sebi zelo šaljiva in ker je v programu še več krasnih točk, je pričakovati za to prireditev obilne udeležbe.

New Duluth, Minn. — Z veseljem čitam rad v poznih in že precej mrzlih večerih lepe dopise dobrih katoliških mož in žena po širni Ameriki. V zrcalu teh dopisov lahko človek izprevidi kako lepo duh se nahaja med našimi slovenskimi rojaki, kateri so ostali zvesti sv. veri.

Ugajajo mi tudi opisi rudečih kopriv, katere pa urednik Vi prelepo "handlate". Tega osata se nahaja povsodi dosti, kakor se izprevidi in tudi pri nas se ga nekaj najde. Ni jim nič po volji, cerkev bi radi odstranili, in vsa verska načela kar po svoji lastni pameti, seveda samim sebi v korist, tolmačili. Cerkev, od Boga postavljena vodnica in učiteljica, jim je presrednjevska, prenazadnjaška. Revčki napram vsem upitju kakor v družih naselbinah tudi tu ne morejo ustaviti napredek cerkve in fare. Letos v mesecu maju imeli smo cerkveni bazar, na katerem je bilo nekaj dolarjev manj kot \$6.000.00 čistega dobička. Ali ni to res lepa svota za malo župnijo in to v kljub temu, da so si nekateri ljudje zelo prizadevali, kolikor mogoče več dobiti za svoj žep ... dokler jih ni zasačila roka pravice. V novo zgrajenem župnišču, katero mislim bode zgotovljeno tekom par tednov, bodo "affidavits", omenjenim osebam vsaki dan na razpolago. Ti ptički kakor smo sprevideli prav radi delajo za cerkev, kadar je to v njih lastno korist. Ko pa pametni ljudje, kojim se njihovo nenavadno hitro spreobrnjenje malo čudno vidi, nekaj

časa zasledujejo njihovo delo ... no potem je pa kletev na one "dobre ljudi, kateri z dobrim namenom (kakor da bi cerkvi delali) mečejo novce onim, kateri na vsa grla kričijo: "Svoji k svojim". In ti priliznjenci v New Duluth-u sedaj pričakujejo, da bi jim oni, katere so skušali prevariti, še naprej kaj zaupali! Kar se tiče mene ubogega delavca, jaz jim še mojih umazanih črevljev, katere nosim v tovarni, ne zaupam ... in isto naj bi storili vsi dobri katoliški možje.

Kar se dela tiče, je tu imenitno. Vsak pošten delavec si lahko dobi dobro delo, dasiravno so bolj dolge ure, ko bi morale biti, so pa tudi dobre plače. V bližini tega mesta se nahaja velika jeklarna, katera zaposluje 3500 ljudi in kakor se sliši jih potrebuje še veliko več. Sedaj zopet stavijo en nov oddelek, v nabavo kojega bodo porabili nekaj čez tri milijone. Tudi kar se naseljevanja tiče, so Land Companije zelo pripravljene pomagati delavcem, sezidati jim hiše na mesečne obroke. Tako tu vsaki delavec ko si je prihranil vsaj \$300.00 lahko postavi svoj lastni dom, kojega spleča mesečno. Tudi independent kompanije ogledujejo zemljišča in iz dobrega vira poučen, vem, da se jih v kratkem času več naseli.

Dne 6. tega meseca je umrla previdena z sv. zakramenti g. Steiner, Hrvatica. Pogreb se je vršil iz domače cerkve ob veliki udeležbi. Kjer je bila pokojna drugače dobra žena, dal ji je Bog vendar to posebno milost, da je poravnala pred svojo smrtjo svoje življenje in se spravila z Bogom, kajti živila je ločena od svojega moža, neporočena z drugim. Res veliko je božje usmiljenje! Tolažba je tudi sorodnikom, da se je tako lepo pripravila na smrt. Ostalim Slovencem in Hrvatom, ki pa enako živijo kakor je pokojna, naj bode pa svarilen izgled, da pridejo tudi oni na vrsto pod smrtno koso. Če bodo pa tudi oni našli to milost na zadnje, je pa drugo vprašanje. Naj ne zaupajo predrzno v božjo milost, češ na smrtno uro bom popravil.

Ivan Posavski.

Možje, pravite, Zveza je zadeva duhovščine. Duhovščina naj jo razširja. To ni stvar nas lajnikov. — Možje, kdo vodi boritelje proti vašemu prepričanju, to je proti vam? Kdo razširja socializem, protiverski fanatizem? — Kdo razširja razne slobodomiselne organizacije? — Možje, lajiki sami! — Res so v prvi vrsti poklicani župniki, da "pomagajo" lajikom, da jih vodijo pri njih obrambnem delu. Toda glavno delo je pa le stvar lajikov samih. — Kdo razširja protiversko berilo, časnikarstvo? — Slovenski katoliški mož — uči se od svojih nasprotnikov!

Kjer ni slovenskega duhovnika, ali kjer se slovenski duhovnik noče zanimati za Zvezo, možje, pristopajte tu k centrali posamezno. Ko vas bode dovolj, uredili bomo vse mi pismeno in poslali navodila.

Umrli je v prognanstvu v Rimu sivi starček, škof iz Nokuba v Albaniji. Bil je pravi apostol svojega naroda. Hodil je za svojimi ovčicami po gozdovih in jih bodril, krepil in jim pomagal v njih dušnih in telesnih potrebah. Katoličane je branil pred turškim nasiljem. Dolga leta je z velikanskimi žrtvami deloval za Boga in za svoj narod. Toda Avstrija je imela takrat še protektorat nad katoličani Albanije. Njegova prevelika priljudnost, zlasti pa njegova prijaznost do drugovercev ni ugajala brezsrčni Avstriji, zato ga je spodila iz lastne zemlje. Že sivi starček je moral bežati iz rodne zemlje na željo grde Avstrije v Rim, kjer je v samoti preživel zadnja leta. Toda ta velika krivica ga je tako bolela da je vidno pešal in nazadnje — počilo mu je srce žalosti. Tako poroča Brooklynski škofijski list "Tablet".

Za novo šolo v Lorainu, O. so darovali župljani samo \$302.00, v katero svoto je vstetih \$200.00, dobiček pri igrah.—Radovedni smo, koliko so v istem času nasprotniki nabrali za narodni dom.—Rojaki v Lorainu na noge! Poskrbite za svoje male otročiče lepih zračnih prostorov! Nič ni preveč, nič prelepo, nič predrago kadar gre za naše ljube malčke!

Igro "Repoštev" želi dobiti pevsko društvo "Planinski Raj" iz West Allis Wis. Katero društvo bi imelo iztis te igre, lepo prosimo, da ga blagovoli poslati omenjenemu društvu ali pa nam.

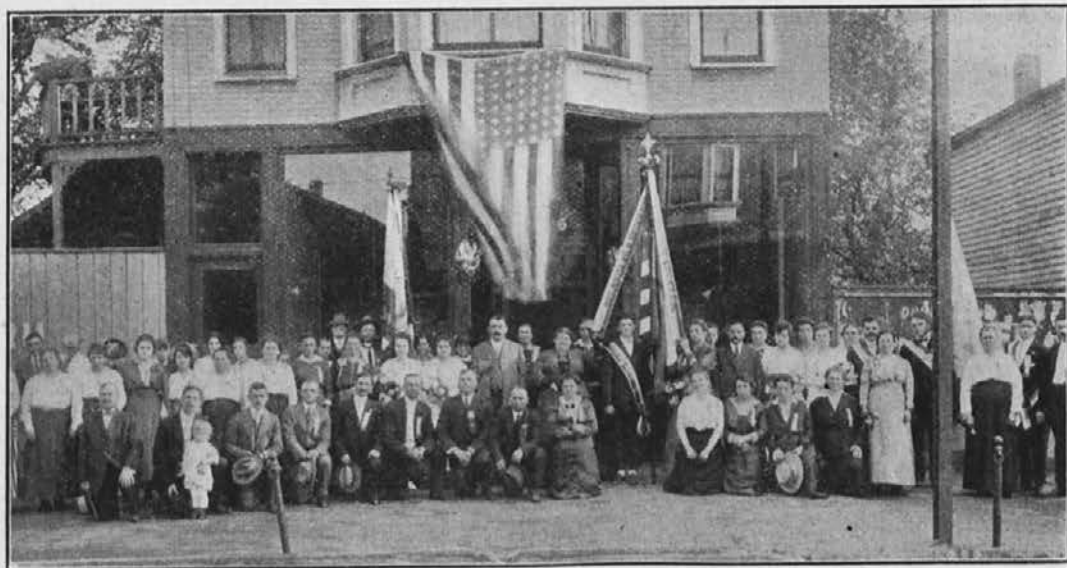
Možko društvo mož Najsvetejšega Imena, za Brooklyn bode imelo svoje četrletno sv. obhajilo v cerkvi žalostne M. B. na Morgan Ave dne 14 oktobra med sveto mašo ob 8. uri. — Popoldan ob 4. se bodo udje korporativno udeležili blagoslovitve nove zastave slovenskega bratskega društva v New Yorku

Slovenska služba božja v Brooklynu dne 14. oktobra bode ob 8. uri in ne ob pol 11.

En milijon petsto tisoč udov šteje v Združenih državah društvo Holy Name Society. Pa to je še le začetek. Zakaj bi med Slovenci ne dobilo to društvo vsaj en tisoč petsto udov!

A. E. I. — Denar smo sprejeli in bomo vse tako naredili, kakor pišete. Seveda Vas ne bomo izdali. — Da, kakor slabo berilo, zlasti slab časnik, človeka zaslepi, zato mu dobro berilo odpre oči, da spozna sleparjenje, in uvidi sam, kje je resnica. — Hvala!

Iz upravnništva: Cenjene naše naročnike, ki so se preselili in ne dobivajo lista, prosimo, da nam takoj sporoče, natančen naslov da jim zamoremo pošiljati list.

BLAGOSLOVITEV ZASTAVE DRUŠTVA SV. ANE V LA SALLE, ILLINOIS.

La Salle, Ill. Društvo Sv. Ane, štev. 139 K. S. K. Jednote je na dan blagoslovitve nove društvene zastave dne 3. septembra priredilo veselico, ki je prinesla

čistega dobička \$258.15, od katerega je darovalo \$200.00 za novo cerkev, katera hitro raste in se vzdiguje iz tal.

Mrs. Mary Stušek, tajnica.

Venčajmo se z rožami.

Dosedaj zeleno listje rumeni, odpada. Še je bujno po travnikih in livadah, po vrtovih, ali vse kaže, da se bližamo jeseni. Molče nas to opominja: vse mine! Toda ne tako v duhovnem življenju. Tu je večna pomlad, tu greje vedno toplo solnce milosti, pošilja svoje žarke iz presvetega Srca Jezusovega, tu veje vedno duh božji. Na teh poljanah poganja tako krepko korenina Jesetova s svojo božjo rožico, tu cvete tako milo prelepa cvetlica — Marija rožnovenška.

O ubogo človeško srce, pusti jesenske misli, naj divja vihar, naj se drve valovi, glej, pred teboj se dviga svetlo milostni prestol Marijin! Tam raste in cvete tisoč žlahtnih rožic, ki poganjajo iz ljubeznipolnih src častilcev Marijinih in se zedinjajo v enoglasen, tisočglasen: Ave Marija! In s pomladanskim veseljem pletejo otroci Marijini dehteče cvetke v prelepe šopke, v pobožen venec — rožni venec.

Cvetlice tega venca so nebeške rožice, najlepši kras deviškega materinega srca. Komaj je kaka molitev Bogu bolj dopadljiva, Mariji bolj prijetna, nobena tako milosti polna, tako obložena z odpustki kakor rožni venec. Kdo bi mogel samo slutiti, koliko milosti in usmiljenja je od časa sv. Dominika do danes ne rosilo, ampak deževalo na človeška srca v rožnem vencu! Kjerkoli so se požrtvovalne duše združile v redovih ali družbah, rožni venec imajo za najmogočnejše orožje. Da, rožni venec je znak pravega, zvestega otroka sv. Cerkve; rožni venec je kompas, ki kaže verniku v vihnem življenju pot proti "morski zvezdi"; rožni venec je rešilna vrva, s katero so se že tisoči in tisoči rešili iz pogina k večnemu življenju.

Papež Pavel V. imenuje sv. rožni venec "z a k l a d m i l o s t i", najboljši pripomoček, če hočemo posvetiti svoje du-

še. "Dajte mi moža molitve in on bo svet prenovil," je rekel sv. Vincencij Pavlanski. In zares, mož z rožnim vencem v roki premore veliko, premore vse. Doma prenovi rožni venec družino. Če moli oče, molijo otroci, prepir zapušča hišo, preklinjevanje je prepodil rožni venec, v družino se je naselil mir, tiha, sveta sreča. Rožni venec je prinesel ženi potrpežljivost v nadlogah, tolažbo v težavah, čuti se zopet srečno; rožni venec je prinesel otrokom ubogljivost, spoštovanje in ljubezen do staršev. Blagor ti, krščanska družina, kjer se moli sv. rožni venec!

Hadrijan VI. imenuje sv. rožni venec "b i č h u d e g a d u h a". In zares! Kjer se opravlja ta prelepa molitev, tam je vera, upanje, ljubezen, tam nima hudi duh nobene oblasti. In če pošlje hudobec svoje hlapce, da bi pridobili tega ali onega, rožni venec jih prežene.

Švigajmo s tem bičem nad našimi nasprotniki, saj je učinek tako mogočen in čudovit. Sv. Klemen Marija ga je imenoval svojo knjižnico; po poti k bolnikom ga je vedno molil in bil si je svest zmage.

Papež Nikolaj V. imenuje sv. rožni venec "drevo življenja". Da, življenja, verskega življenja manjka dandanes. Pogubni brezverski socijalizem je zasejal svoje strupeno seme tudi v vrste slovenskih delavcev v Ameriki in ga hoče odtegniti Mariji. Nazaj, nazaj k Mariji! Vzemimo v roke rožni venec in se še bolj oklenimo Mariji. Zakaj bi se ga sramovali? Čemu? Ali ni to znak krščanstva in zmage?

"Svet bo treba zopet začeti učiti moliti sv. rožni venec; s tem se bomo bojevali, s tem se bomo branili, s tem bomo napadali in s tem bomo tudi zmagali, s tem tudi umrli. Venčajmo se torej z rožami sv. rožnega venca, da nas bo enkrat Marija venčala z nevenljivim vencem zmage!

Rod slovenski blagor ti!

Mary Tekavčič.

Rod slovenski blagor ti!
ker Marijin narod si;
Nje oko nad tabo čuje,
Ona tebe zla varuje,
koga torej bi se bal?

Rod slovenski, blagor ti!
ker Marijin narod si;
moč sovražna ti ne škodi,
saj Marija je povsodi
s teboj, za te se bori.

Rod slovenski, blagor ti!
ker Marijin narod si,
le do konca zvest Njej bodi
Ona te nekdanj privodi
tja, kjer ni vojska, gorja.

Zopet nova obtožba publičnih šol.

Mrs. Humiston, ki je odkrila umor dekleta Ruth Cruger v New Yorku piše v New York Journal: "Pred kratkem je prišla k meni učiteljica publične šole.

"Prišla sem", je rekla, da se z vami pogovorim o razmerah in nevarnostih, katere prete deklicam po naših publičnih šolah."

Vzela sem izmed pisem, ki so ležala pred menoj na pisalni mizi, eno, v katerem me prosi neka mati pomoči, da bi ji pomagali najti njeno izgubljeno hčer, ki je izginila pred nekako letom dni. Hodila je v višjo dekliško šolo kakor mala Ruth Cruger. Dala sem to pismo tej učiteljici, da ga prečita.

"Izgubila sem že skoraj vsako upanje", tako piše ta mati, "da bi še kdaj videla svojo ljubo dete. Toda ko čitam, kako ste pomagali več materam, da so našle svoje izgubljene hčere, se tudi jaz obračam na vas za pomoč, da najdem svojo Dorotejo. — Bila je stara 16 let

in ni bila nikdar še proč od mene. Pred dvema leti smo prišli v New York, radi trgovine mojega moža in smo se naselili na Washington Heights. Cela okolica je lepa in ničesar sumljivega nismo opazili. Nekega dne je pa vzela svoje knjige in odšla v šolo in je ni več nazaj. — Deklice ki so bile z njo skupaj na podcestni železnici, so ji zaklicale "good - bye" — ko je stopila v voz — in od tedaj je ni več. Pritoževala se je večkrat, kako so surovi in usiljivi možki na polnih "karah". Ko je neko jutro čakala na vlak na podcestni postaji nagovoril jo je večkrat neki tujec. Pritožila se je pazniku, ki jo je potolažil, naj se za to ne zmeani".

Učiteljica je zganila pismo in mi ga dala nazaj.

"Mi učitelji vemo, da je vsaka beseda tega pisma resnična. Mi vemo, da nagovarjajo tuji možki učenke naših publičnih šol in jih vabijo seboj, da, vemo celo slučaje, ko so součenke ce-

lo bile posredovalke, da so speljale nedolžne žrtve v roke satanskih trgovcev. Ako se ponudi dekletu vožnja z avtomobilom ali se jo vzame na "Ice cream" — ni težko se ji prikupiti. Več deklet čita razne romane, in se ji takoj dopadejo, da hoče sama tak roman doživeti. Veliko takih pritožb čujemo. Vendar pa mora biti dekle že precej "korajžna" da se pritoži radi tega pri učiteljici ali doma. Še večjega poguma treba, ako hoče nastopiti proti predrzncu na ulici. Treba kričati, in pozornost nase vz-

buditi, ali treba potem k sodnji za pričo hoditi.

Jaz učim v nižjih razredih, kjer so deklice od 7.—9. leta. Pa tudi tukaj so se mi deklice že pritoževale zoper šolskega vratarja. Sicer je bil prepuščen iz službe, toda ni bil kaznjen. Dobil je lahko enako službo kje drugje, kjer je zopet počenjal enako. Takega človeka bi se moralo kaznjevati ker je strup za javnost."

Rdeče koprive.

New Yorški "The Sun" piše pod naslovom "Socialists admit failure in Russia" — "Socialisti priznavajo neuspeh v Rusiji": Socializem se je jako slabo obnesel v Rusiji. Ministerski predsednik Kerensky je priznal dejstvo in velika konferenca v Moskvi 23. avgusta pomeni konec socializma v Rusiji, ker so vsi spoznali, da po naukih socializma čaka Rusijo samo eno: popolni prepad, strašna krvava revolucija, popolna anarhija, ko se bode ljudstvo klalo med seboj kakor divje zveri. — Socialisti sami priznavajo, da ne morejo več naprej s svojo vlado. Ako bi le malo časa še vladali, postavijo v nevarnost celo revolucijo in absolutistična vlada pride gotovo nazaj. Vsi preje navdušeni apostoli socializma so priznali svojo zmoto in mu obrnili hrbet. Sami socialisti priznavajo, ako hoče socializem res kaj koristiti svetu, se mora popolnoma na drugo stališče postaviti in ga morajo popolnoma drugačni ljudje vzeti v svoje roke. — Socializem pa, kakoršen je danes in v kakoršnih rokah, je pa sama nesreča za delavstvo.

Tako poroča "The Sun-u" iz Moskve United Press Staff Correspondent.

In seveda! Saj to ni treba še le iz Moskve poročati. Tu v Ameriki to ve in vidi vsak pameten človek, če ima le še unčo soli v glavi.

Chicaški učenjaki dokazujejo, da ni Bog sveta ustvaril s tem, da trdijo, da otrok izhaja iz očeta. Dobro! Od kod pa potem oče izhaja? — Odgovorite kaj je bilo prej: ali jajce ali pišče? Ako je bilo jajce, od kod je prišlo? Ako je bilo prej pišče, povejte od kod je? — Odgovorite, gospod profesor!

Zakaj smo na svetu? je začel tudi rdeči kolovodja iz Chicaga vpraševati. — Prav, prav! — Saj je že čas, da ga pamet sreča, in da začne resneje misliti. Star je že tudi zadosti.

Mi smo pisali, kakor uči sveta cerkev, da je vsak zakon katoličana pred svetno oblastjo neveljaven o obeh cerkve, da je življenje v takem zakonu grešno "grdo" življenje, konkubinat. Prav to uči tudi papežev dekret "Ne temere", proti katerem se tako rdečkarji jeze. Toda naši rdečkarji so zgubili pamet. Trdijo nekaj, česar ne dekret in udi mi nismo trdili. Glede zakonov nekatoličanov namreč je dekret jasen. — Toda mi smo Chicaške rdečkarje tako potisnili v kot, da jih je pamet zapustila, da ne vedo več, kaj bi odgovorili. Ker pa ne vedo kaj odgovoriti, pa kriče, kakor jesiharji! — Tako je prav. Le kričite in zavijajte! Ljudstvu se že odpirajo oči! Ne, ne boste več dolgo slepili našega ubogega ljudstva! — Naš slovenski delavec vstaja iz težkega spanja k novemu zdravemu in pametnemu krščanskemu življenju! — Slovenski katoliški zavedni možje, le krepko se sprimimo! Le navdušeno in neustrašeno na delo, pa bomo kmalu rešili ubogo naše delavstvo iz krempljev tega lintverna, ki mu pije srčno njegovo kri! — Kako pa ameriška vlada sodi o časopisih, kakor so naši rdečkarjski listi in o urednikih, kakoršen je Konda, je pa že jasno pokazala s svojim odločnim nastopom proti I. W. W. in drugi enaki golazni, ko je 24 takih listov uničila.

Dragi g. urednik: — Pozdravim vse čitatelje Ave Maria. Ta vaš list se mi prav dopade in ga težko čakam vsakikrat. — Pa še nekaj se Vam moram potožiti. Kako žalostno je pri nas! Če jaz pošljem otroke v cerkev k sv. maši, ko otročiček pride domov, ga pa lastni oče vpraša: "No, ali ti je dal danes far dolar da bodeš kaj kupil, ko hodiš v cerkev Boga molit? Ali far ima sam rad dolar." — Če ga pošljem v katoliško šolo in se mora učiti kateki-

zem, in oče to vidi, mu pravi: "No, le uči se bedak neumni, potem ti ne bode treba delati. Le Boga moli, pa boš bogat. Le čakaj, boš že videl, kaj ti bo koristilo, ko boš Boga molil!"

No, vidite, dragi urednik, kako je to žalostno! Jaz obračam na eno stran, oče pa na drugo. Jaz bi rada, da bi imel otrok vero, oče pa da bi bil rdeč. — Vaša žalostna Naročnica.

Opazka: Da, ubogi slovenski otročki, kako ste pomilovanja vredni! Rdeči sleparji so Vam ukradli lastne očete! Lastni očetje vas bodo pahnili v časno in nesrečno življenje! — Otroci, vi bodite maščevalci rdečih sleparjev! Ko odrastete napovejte boj tej slepariji!

"Štimungo" proti katoliški cerkvi hoče delati Konda pri ameriški vladi, zato je pa napisal članek tudi v angleščini. Toda kakšno sodbo je naredil državni uradnik, ki je čital ta članek, ve najbrže sam pisatelj najbolje. — "Štimungo" proti katoliški cerkvi! Hahaha! Koliko večjih "velikih" mož je že to poskusilo, zloglasna "Menace" je to poskušala veliko let in sicer vsaki teden v več milijonski izdaji s pravo satansko besnostjo. Toda "Menace" pojema! "Veliki" možje so polegali v grob — cerkev v Ameriki pa še stoji, pa še napreduje in sicer tako, kakor še nikdar prej, njen vpljiv se moži, vedno večje spoštovanje in priznanje dobiva od vseh strani. — Da, celo tako daleč je že prišlo, da je papež že priznan od celega sveta kot oče človeškega rodu! — Ej Kondek, Kondek, kako si majhen! majhen! — Sicer si pa še vendar prevelik! Ko bi te prav nič ne bilo, kolika sreča za slovenski narod v Ameriki!

Hahahaha!..Konda je pa "kerelc", da ga mu ni para!—Kaj si mislite, tako je učen, da še angleško zna! kar cele kolone je napisal v angleščini! — Datešmentaj! Saj bomo začeli počasi še mi dobivati respekt pred tem učenim gospodom! V dolgem članku brez glave in repa se bori, kakor besen, proti vsem: Bogu, papežu, katoliški cerkvi, duhovnikom in pa proti Rev. Kazimirju Zakrajšek. Kakor se vidi, hoče imponirati ameriški vladi! — Aha, že vemo, kje ga čevlji žuli! — Vlada je zavila vrat 24 časnikom, kakoršen je ta list, ki so razširjali upor proti postavni oblasti, ki so učili nasilje in so razširjali fanatizem. Sedaj so se pa še ta ata ustrašili, kaj ko bi tudi nje dosegla roka pravice! Ako primerjate številke tega lista še pred dvema leti in danes! Hahaha! Kako je hudo, ako ima kdo slabo vest!

Učeni Kondež pišejo: "Učinkovito življenje je samo svoj smoter in v koliki meri se naučimo kako živeti, da pridemo do takega življenja, ki je vredno življenja".

Dalje: "Življenje poseduje navidezno nesmiselno kakovost da sebi prišteva s tem, da se podaja. Ravno tako kakor koruzno zrno posta-

ne koruzen rog, ako se usadi v zemljo, iz katere požene kal, ravno tako se človeško življenje samo v obliki dela, ki se tisočkratno ponovi".

Sapraviš! To je pa učeno. Trikrat smo prebrali te stavke, če se ta brozga sme stavke imenovati, pa večkrat ko smo jih prebrali, manj smo jih razumeli. Čitatelj, preberi jih še ti. Morda jih boš ti razumel. Priznati moramo sramoto, da je naš razum preslab, da bi obsegel toliko rdečo modrost učenega modrijana Kondeša. — O Chicago, blagor ti, da imaš tolikega učenjaka.

"Rattle snake" —da, to je edino pravo in edino primerno ime za časnikarja, kakor to dela nesrečni verski sovražnik Konda, ki je okužil in zasmradil vso našo javnost in naše naselbine, kjerkoli so mu neprevidni rojaki odprli vrata.

Kristan že kliče delavstvo k revoluciji. "Delavski razred je poklican da izvrši revolucijo". piše. — K Wilsonu pa misli iti isti Kristan prosit za republiko. Pri republ. Združenju je za republiko, doma v svojem listu dela pa za socialno revolucijo. — Komedijant!

Kristan piše, da ljubi noč! "Moja duša je tudi del te noči. To sorodnost čutim, zato me oživljuje noč". — Saj tega ni treba niti povedati, to ve že vsak zaveden pameten Slovenec ki bere vaše zmotnjave, to jasno uči vsaka številka vašega lista! Noč, noč! Tema, strašna tema obupa in bede, kar razširjate med uboge, nezavedne delavske mase.

Ali ste že kedaj čuli, da bi hudič imel kadilnico? — Well, potem ste veliki ignorantje. Kondež pa ve, da jo ima! Zato pa piše: "Hudič in njegova kadilnica sta popolnoma odveč". — O, saj smo mi že to davno trdili! Zlasti ako si misli Konda pod to hudičevo kadilnico svoj list, potem — štima!

ZAHVALA.

Moja hčerka je nevarno obolela. Prepeljana je bila v bolnišnico na Eveleth, kjer je bila operirana. Priporočila sem jo presv. Srca Jezusovemu in Marije in obljubila, da se bom zahvalila v Ave Marie, če ozdravi. S tem spolnujem svojo obljubo.

Mrs. Uršula Babich,

(Adv.)

Greaney, Minn.

ZAHVALA.

Moja leto in pol stara hčerka bila je zelo hudo bolna, in ker ji niso nobena zdravila več pomagala, sem obljubila presv. Srcu Jezusovemu in Žalostni Materi Božji se javno zahvaliti. S tem spolnujem svojo obljubo. Čast in hvala Srcu Jezusovemu in Žalostni Materi Božji!

Terezija Jamnik,

(Adv.)

Wauwatosa, Wis.